

A Villamosenergia-ipari Alágazati Párbeszéd Bizottság (VAPB) Munkavállalói Oldalának

á l l á s f o g l a l á s a

a „Nyilatkozat az igazságos átmenetről az energiaiparban” c. dokumentumhoz

Az Egyesült Villamosenergia-ipari Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége (EVDSZ) és a Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete (BDSZ), mely két szervezet a Villamosenergia-ipari Alágazati Párbeszéd Bizottságban képviseli a magyar villamosenergia-iparban foglalkoztatott munkavállalókat, tudatában van annak, hogy az energiaipar gyökeres átalakulása várható a jövőben. Az energiaipar legaktuálisabb kihívásai az EU új energiapolitika tervezete, a fiatalok elvándorlása, a vállalatok felelősségvállalása, a digitalizáció hatásai, az, hogy milyen szakmai tudásra lesz szükség az ágazatban a jövőben, és az igazságos átmenet kérdése. Mindenképp szükséges az európai- és a nemzeti energiapolitikai döntések hatásainak vizsgálata, és nélkülözhetetlen az egyeztetés a szociális partnerekkel.

A VAPB Munkavállalói Oldala tudomásul veszi azt a politikai vezetői szándékot, melynek célja az európai gazdaság szén-dioxid kibocsátás csökkentése, mert Mi is fontos törekvések tartjuk a környezeti terhelés csökkentését, az üvegházhatást fokozó gázok okozta károk enyhítését, és a mérgezőanyag kibocsátások megszüntetését.

Elvárjuk, hogy a villamosenergia-iparban: a Párizsi Klíma-megállapodásban elfogadottak az igazságos átmenet garanciái mellett, a tisztességes átmenet garanciái is teremthetők meg, ennek szellemében támogatjuk az európai villamosenergia-ipari európai szociális partnerek által kezdeményezett „Nyilatkozat az igazságos átmenetről az energiaiparban” c. anyagban megfogalmazottakat.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az EVDSZ 2014. november 25-én elfogadott energiapolitikai állásfoglalása kimondja, hogy a magyar „energiapolitikának támogatnia kell a káros üvegházhatást erősítő gázok kibocsátásának csökkentését, ezért kell ösztönöznie a megújuló energiatermelést. Ugyanakkor támogatnia kell a hazai hagyományos fosszilis energiahordozók felhasználását és a nukleáris energiatermelés fenntartását az energia-

mixben. Az általunk támogatható energiapolitika prioritást kell, hogy biztosítson a hazai erőforrások (energiahordozók, a beépített kapacitások, a humán-erőforrások) felhasználásának. Szolgáltatnia kell az energia szektor és szolgáltatás, valamint az energia szektor munkahelyeinek biztonságát, a szükséges – termelői és szolgáltatói – fejlesztések tervszerű végrehajtását, és a bányászati (mind a mélyművelésű, mind a külszíni) „képesség” megőrzését.”

Tudjuk, hogy erős politikai elhatározás látszik a dekarbonizációs törekvések megvalósítása mellett, mégis, hiba lenne az energetika „kivégzésére” alapozni a kibocsátás csökkentésére vonatkozó célkitűzések teljesülését.

Az EU támogatási rendszerében helyet kell kapnia az országonként eltérő energia ellátás függetlenségét szolgáló egyenszilárdságú támogatási rendszereknek, melyeknek nem lehet kizárólagos eleme, hogy piac-idegen módon támogatják megújuló energiatermelést. A támogatási rendszerben helyet kell, hogy kapjon pl. a tisztaszén technológiák támogatása is.

Napjainkban már több kutatási eredmény bizonyítja, hogy kellő technológia alkalmazása esetén a szén-dioxid jól hasznosítható másodlagos termék, több felhasználási területe is van (pl. metánná alakítás). Ma még ezek a technológiák jelentős finanszírozást igényelnek, de EU támogatással egyre olcsóbbá lehetne fejleszteni őket.

Európa energiafüggőségének csökkentését szolgálhatja a versenyképes árral és jó hatásfokkal bíró tisztaszén technológiák megjelenése! Szerintünk, a szén együtt égetése egyszerűbbé és olcsóbbá teheti a biomassza felhasználást, ami szintén alátámaszthatja javaslataink elfogadását.

Szeretnénk rávilágítani arra is, hogy nem elég pusztán az EU tagállamainak elhatározása és cselekvése ezen a téren, hanem garantálni kell, hogy az EU-ba kívülről ne érkezhessen szennyező technológiával előállított villamos-energia. Ellenkező esetben ezek a termelők a piacon igazságtalan versenyelőnyhöz jutnak, hiszen nem kötelezik őket drága környezetvédelmi engedélyek megvásárlására (pl. CO₂ kvóta), így jelentősen olcsóbb árakat kínálnak.

Az uniós tervek ismeretében, kezdeményezéssel élünk a nemzetközi szociális partnerek felé, melyekben ráirányítjuk a figyelmet a nemzetállamok eltérő adottságaira és arra a tényre, hogy nem kockáztathatjuk munkahelyeinket az Európán kívülről érkező „piszkos” árammal és import szénnel szemben!

Kiemelten fontosnak tartjuk a dokumentumban rögzített alábbi mondatot:

„A szociális partnerek bevonása minden szinten – vállalati, regionális, nemzeti, európai – kulcsfontosságú a tiszta energia előállításra történő áttérés sikere érdekében.”

Erre tekintettel, mi is fontosnak tartjuk, hogy a nemzetgazdasági szempontból meghatározó kérdések a szociális párbeszéd fórumain is kerüljenek megvitatásra.

Csak olyan átmenetet támogathatunk, amely a gazdasági és a környezeti érdekek mellett kellő súllyal veszi figyelembe a munkavállalói érdekeket, és nem jár a munkahelyek számának csökkenésével a villamosenergia-iparban.

Követeljük, hogy az átalakítás – az iparágban foglalkoztatottakra nézve – ne járjon jövedelemcsökkenéssel, és az új munkahelyek betöltéséhez szükséges átképzésekről az érintettek kormányzatok és a munkáltatók velünk (munkavállalókkal) megállapodva gondoskodjanak.

Budapest, 2017. szeptember 29.

.....
dr. Szilágyi József
EVDSZ elnök

.....
Rabi Ferenc
BDSZ elnök